

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XCVII. De Correctione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

quando ordo charitatis induceret aliam credulitatem, & n. 88. post Roman. *consil.* 104. n. 4. limitat quoque, quando plura copulantur propter se principaliter, non propter aliud, quia in unoquoque procedit dispositio sine copulato, & n. 93. post Ruin. *consil.* 116. num. 6. lib. 2. limitat etiam, ubi plura copulantur in diversis orationibus, & unum non est respectu alterius. [Quia non tam copulativè, quam continuativè apposita videntur. Cum enim coeptam locationem continuare, vis, nil aliud facere poteris, quam per copulam unam orationem sequentem, priori orationi ita adjungere, l. 1. in *pr. ff. de infam. l. 1. pr. ff. de fals. Bart. in l. 1. in *pr. ff. de iust. & iur. Valq. 2. contr. jur. cap. 36. n. 13.*] & n. 96. post Alex. *consil.* 80. n. 13. lib. 3. limitat quoque, quando copula cadit inter duo adjectiva respectu unius substantivi, quia non requiritur utrumque copulatum.*

CAP. XCVI.

De Corpore delicti.

Quoties delicta sunt facti transeuntis, toties corpus delicti non nisi utriusque confessione aut per alia indicia probatur.

Ratio: quia sic ex rei naturâ impossibile est, ut corpus delicti aliter investigetur.

Exemplum præbent omnia delicta carnis, ut incestus, adulterium, &c. præterea assassinium, & interdum Magia, Injurie reales & similia.

CAP. XCVII.

De Correctione.

Axioma 1.

Correctæ leges non sunt allegandæ, Angel. ad §. in *personam. Instit. de act.* quia nullius utilitatis censetur, postquam correctæ reperiuntur. ut in *Ant. de Naut. usur.* adeo ut quod dictum est de Lege, idem etiam dicendum sit de statuto correcto, ut dicit Bald. in §. hunc igitur. *C. de iur. fin. C. confirm. add. text. in l. fin. §. his itaque. C. de ver. jur. enucl. Præposit. in cap. 1. 19. dist. gloss. in summa caus. 25. q. 2.*

Limita I. quod hæc regulam tantum procedat, quando lex correctæ allegatur in decisionibus causarum, & propter hoc alicui præjudicium est; secus enim, ubi ex illa allegatione nemini præjudicium inferatur, gl. in l. damus C. de fals. Alex. *consil.* 70. viso processu. col. pen. lib. 10.

II. Quando lex in totum correctæ reperitur, secus si in parte, quia pars, quæ correctæ non reperitur, impunè allegatur, fac. l. derogatur 102. ff. de V. S. Bald. in l. 1. §. fin. vers. item not. C. de lat. lib. roll.

III. Quando lex correctæ non fuit inserta in Corpore Juris: secus autem si inserta aut incorporata in jure inveniatur, quia tunc poterit allegari. Bart. in l. fin. in fin. ff. de fals. c. autoritate 7. de concess. præbend. in 6.

IV. Si principaliter allegatur, non verò in argumentum, Bart. in d. l. fin. in fin. quamquam posterioribus duobus insistere periculosum esse dixit Lud. Gomez. ad §. in *personam. Instit. de act.* n. 17. quia quando Lex correctæ in argumentum allegatur, idem effectus resultat, ac si principaliter allegaretur, text. in l. non possunt 12. ff. de Leg. Abb. in cap. for. de V. S. & Andr. Siculus in cap. tanquam. col. fin. de offic. deleg.

II.

Correctio facta præsumi non debet, l. 29. in princ. v. quod enim non mutatur. *C. de testam.* nec intelligitur prior aliqua lex mutata per novam, nisi expressè & nominatim illud significetur. l. 32. §. 2. C. de appell. & cap. 1. de const. in 6. Bocer. de invest. feud. c. 4. n. 63. Unde qui nititur jure correctorio exorbitanti à jure communi, illi incumbit onus liquidè probandi, quod de eo casu, de quo agitur, sit dispositio correctoria & exorbitans. Gl. & Dd. in *Clem. fin. de rescript.* Bald. in l. bi, qui ad C. de appellat. Paris. *consil.* 62. n. 32. lib. 4. Regn. Sixt. inter *Consil. Marpurg. consil.* 14. n. 44. vol. 1.

III.

Aut factione rei, aut correctione, ad bonos actus studere, debemus habere semper participium. *Novel.* 59. in *pr.*

IV.

Etiam propriæ sententiæ veritatis studio corrigendæ sunt. *Nov.* 22.

V.

Legum correctio periculosa; quia plerique, quæ non intelligunt, corrigunt. Bernh. Autumn. *Consil. Gallica Juris Rom. ad l. 7. §. si vir. 13. sol. matr.* Potius ergo sententiæ legum adhærentes correctionem non temerè inducemus. Post Imolam & Raynutium in *consil.* 202. incip. quod est amplius P. Pecc. de test. conjug. l. 5. c. 24. n. 4. Nec immeritò Don. 8. *Comment.* 11. lit. L. Quid erit, inquit, si, quoties visum est, pro commodo & arbitrio nostro licebit veteres & receptas scripturas mutare. Adde Hiliger. prolixè ibidem.

VI.

CORRECTIO est vitanda; & sunt concordanda contraria, quia non est verisimile, quod quis suam dispositionem, voluerit illicò corrigere, Gemin. *consil.* 38. in fin. vers. item cum Papa. Roman. *consil.* 104. Reverende Pater. col. 2. in princip. ubi quod debet fieri concordia, omnino ut evitetur correctio, plenè Alex. *consil.* 123. *Scriptit.* n. 9. cum seqq. lib. 4. ubi quod etiam per subauditum sermonem, vitanda est correctio, & *consil.* 56. Viso processu. n. 8. & 9. lib. 2. ubi quod non est verisimile, quod statuentes voluerint se

cor-

corrigere, Cardin. Tusch. *pract. conclus. tom. 1. lit. C. conclus. 1036. à princ. ubi n. 12.* post Alex. *consil. 59. num. 13. lib. 3. & Roman. d. consil. 104. col. 2. in princ. & consil. 438. num. 6.* subdit, quod testatoris voluntas ita est interpretanda, ut ex sequentibus non præsumatur se voluisse, in continenti corrigere, & *num. 14.* ampliat in mandato procuræ, & *num. 15.* in testibus, & *num. 18.* in scripturis, & *n. 19.* in privilegiis. Mangil. *de imput. quest. 7. n. 8.* Castill. *controvers. lib. 5. part. 2. c. 125. n. 7. & seq.* Robles de Salzedo *de represent. lib. 2. cap. 29. num. 12. & lib. 3. cap. 17. num. 20.* Et quod semper interpretatio fit statuti, & alterius dispositionis, ne sequentia corrigant præcedentia, dicit Roman. *consil. 392. circa primum. n. 23.* quem refert Card. Tusch. *tom. 4. lit. I. concl. 330. num. 34.*

VII.

CORRECTIO Juris in omni interpretatione vitanda, ne Jura tot vigiliis fabricata unico verbo tollantur, Abb. *consil. 78. in princ. lib. 2.* Gemin. *consil. 131. Premitto pro declaratione, in princip.* Cardin. Tusch. *d. tom. 2. lit. C. conclus. 1037. num. 1.* ubi *n. 2.* post Anchar. *consil. 190. in princ.* Limitat in statuto correctorio Juris communis, quia in dubio facienda est interpretatio, ut censeatur correctum, ut reducamur ad jus commune, & *n. 4.* limitat etiam, quando non est locus concordie, quia tunc inducitur correctio, & ultima derogant prioribus.

IIX.

CORRECTIO tantum extenditur, quantum se extendit dispositio correctæ, ut per Signorol. *de Homed. consil. 37. Factum sit proponitur. n. 5. & seq.* Cardin. Tusch. *d. tom. 2. lit. C. conclus. 1038. num. 1.* [& lex corrigens intelligi debet secundum terminos legis correctæ, ita glossa in *l. sciendum. qui satisd. cog. §. 3. in Autb. de fil. ante dot. instrum. nat.* Menoch. *4. remed. adipisc. poss. num. 142.* neque ulterius extendenda, Forsterus *de interpr. lib. 2. c. 2. num. 2.* ubi *num. 2.* declarat procedere secundum correctionis potentiam; nam si corrigatur actus, extenditur correctio ad omnia, ad quæ actus correctus extenditur.

IX.

CORRECTIO legum in dubio est vitanda, *l. si quando 35. C. de inoff. testam. l. 1. C. de inoff. dotib. l. precipimus. 32. in fin. C. de appellat. cap. 1. de novi operis nunciat. cap. cum expediat 29. de elect. lib. 6. Rom. consil. 40. Visis. n. 5. & consil. 57. In causa*

vertente. num. 2. & 3. & consil. 322. in caus. num. 2. ubi subdit procedere, etiam si lex posterior contraria habeat clausulam derogativam: *Non obstante;* quia adhuc correctio non sumitur, si potest fieri conciliatio, & extendit etiam, quando adesset dictio taxativa, Pichard. *in pr. Institut. de L. Falcid. n. 34. Cephal. consil. 323. à n. 18. vol. 3. Menoch. remed. 4. adipisc. num. 27. Franc. Becc. consil. 1. n. 13. Monet. de distribut. quotid. p. 2. quest. 11. n. 29. Armendar. in proem. addit. ad recopilat. legum Navarra. num. 51. Cardin. Tusch. dict. tom. 2. lit. C. conclus. 1036. n. 4. cum seqq. Marian. Antonin. *variari. resolut. lib. 1. resolut. 18. num. 12.**

X.

CORRECTUM quod non est, stare non prohibetur, *l. precipimus 32. C. de appellation. l. sancimus 27. Cod. de testam. Surd. decis. 195. n. 9. & consil. 163. n. 9. & consil. 509. n. 6. Mangil. d. tract. de imput. quest. 130. num. 13. vers. & postremo.* Et sane multa correctionem merentur, nec tamen ab Imperatoribus corriguntur. *Constitut. hæc quoque, de nov. Cod. fac.* aliquando deleta ab Imperatoribus malè dissimulantur, *l. penult. Cod. Theodos. ne sanct. baptism. iter. l. 24. §. 14. de Relig.*

XI.

CORRIGERE seipsum in continenti nemo præsumitur, *l. cum hic status 32. §. 1. in fin. de donat. inter virum & uxorem, l. precipimus 32. in fin. C. de appellat. Alex. consil. 59. Attentis verbis num. 14. vers. Et pro confirmatione lib. 3. & consil. 142. Viso processu. num. 12. lib. 6. & consil. 170. Viso instrumento, in fin. cod. lib. Cardin. Tusch. tom. 2. lit. C. conclus. 1046. à princip. Alciat. de præsumption. reg. 2. præsumpt. 28. in princ. Roland. consil. 62. n. 9. vol. 3. Surd. consil. 241. num. 19. & consil. 362. num. 15. & consil. 305. num. 10. Octav. Glorit. resp. 1. p. 3. num. 124. & respons. 5. num. 31. Rot. decis. 763. num. 14. p. 1. divers. Menoch. de præsumpt. lib. 6. præsumpt. 37. num. 14. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. 7. num. 76. & ideo interpretatio debet fieri, ne disponens in continenti voluerit se corrigere. Fr. Aretin. consil. 9. Eleganter. in pr. quem refert Cardin. Tusch. tom. 4. lit. I. conclus. 330. n. 73.*

CAP. XCII.

De Correlativo vid. infra
Relatio. item Correspe-

ctivum.

CORRELATIVORUM idem est judicium,